

TOBB EKONOMİ VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ
SINAI MÜLKİYET HAKLARININ YÖNETİMİ VE TİCARİLEŞTİRİLMESİ
HAKKINDA YÖNERGE

(26.06.2024 tarih ve S-2024-12/1 sayılı Senato kararıyla kabul edilmiştir.)

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönergenin amacı, TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesinde (TOBB ETÜ) yürütülen çalışmalardan kaynaklanan sınai mülkiyet haklarının korunması ve ticarileştirilmesi süreçlerini Üniversitenin bilimsel katkısı teknolojik, ekonomik ve sosyal ilerlemeye dönüştürme misyonu doğrultusunda düzenlemek ve açıklamaktır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge, 22.12.2016 tarih ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu, Sınai Mülkiyet Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik ve Çalışan Buluşlarına, Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlara ve Kamu Destekli Projelerde Ortaya Çıkan Buluşlara Dair Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönergede geçen;

- a) Üniversite: TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesini (TOBB ETÜ),
- b) Çalışan: Üniversite öğretim elemanları, öğrencileri, stajyerleri ve özel hukuk sözleşmesi veya benzeri bir hukuki ilişki gereğince Üniversite ile hizmet ilişkisi olan kişileri,
- c) Sınai Mülkiyet Hakları (SMH): Markayı, coğrafi işareti, tasarımı, patent ve faydalı modellere ilişkin haklar ile buluşlara temel teşkil eden ticari sır ve know how'ı,
- ç) Buluş Sahibi: Üniversite'de yürütülen çalışmalar, projeler ve araştırmalar sonucunda buluş gerçekleştiren/buluşu yapan, buluşun yapılmasına katkıda bulunan çalışanları,
- d) Buluş Bildirim Formu (BBF): Buluşun detaylı teknik açıklamasının, buluş sahibine ait bilgilerin, birden fazla buluş sahibi olması halinde buluşçuların buluşa katkı oranlarının düzenlendiği formu,
- e) Patent ve Ticarileştirme Kurulu (PTK): Üniversitede yapılan çalışmalar sonucunda gerçekleşen buluşların ticarileşme potansiyeli ve süreçleri ile ilgili Üniversite adına karar almaya yetkili kurulu,
- f) Teknoloji Transfer Ofisi (TTO): Üniversitede yapılan çalışmalar sonucunda gerçekleşen buluşların ticarileşme potansiyeli ve süreçleri ile ilgili kararları uygulayan ofisi,
- g) Ticarileştirme Net Geliri: Buluş kapsamında Üniversite tarafından elde edilen gelirden, buluşla ilgili sınai mülkiyet haklarının geliştirilmesi, korunması ve ticarileştirilmesi çerçevesinde vergiler dahil olmak üzere Üniversite tarafından yapılan masrafların güncel karşılığının çıkarılması sonucu elde edilen miktarı, ifade eder.

Faaliyetler

MADDE 4 – (1) Üniversite, bu Yönerge kapsamındaki sınai mülkiyet haklarının korunması ve ticarileştirilmesi amacına ulaşabilmek için aşağıdaki faaliyetlerde bulunur:

- a) Bilimsel katkının teknolojik, ekonomik ve sosyal ilerlemeye dönüşmesini kolaylaştırmak için çalışanlara finansal, iş gücü ve alan uzmanlığı konularında destek sağlamak,
- b) Buluş sahibinin Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında Üniversitede yapılan çalışma sonucunda gerçekleşen buluşun yazılı olarak ve geciktirilmeksizin Üniversiteye bildirilmesi yükümlülüğüne ilişkin süreci takip etmek,
- c) Sınai mülkiyet haklarının korunabilmesi için resmi başvuruların yapılmasından önce, bilimsel çıktının akademik yayın ya da diğer platformlarda paylaşılıp paylaşılmaması konusunda çalışanları bilgilendirmek ve ilgili süreci takip etmek,
- ç) Buluşun ticarileştirme potansiyeli ve süreciyle ilgili kararları uygulamak,
- d) Buluşta Üniversite dışı hak sahibi paydaşlar bulunmaması durumunda, Üniversite'nin hak sahipliğini üstlendiği buluş ile ilgili patent başvurusu ve ticarileştirme süreçlerindeki buluş kapsamında alınan danışmanlık

hizmetleri, ulusal ve uluslararası patent tescil masrafları, ticarileştirme kapsamında yapılan fuar katılımları, yatırım, lisanslama ve pazarlama faaliyetleri gibi tüm masrafları karşılamak,

e) Buluşun geliştirilmesinde Üniversite ile birlikte diğer kurum/kuruluş/üçüncü şahısların da katkısının olması halinde, buluşun ortak geliştirilmesi için imzalanacak anlaşmaları değerlendirmek ve hak sahipliği, ticarileştirme, tescil ile gelir paylaşımı süreçlerini imzalanan anlaşma çerçevesinde yürütmek,

f) Buluştan kaynaklı ticarileştirme net gelirinin pozitif olması halinde, ticarileştirme net gelirinin üçte ikisi (2/3) Buluş Sahibine ve üçte biri (1/3) i Üniversiteye ait olacak şekilde ve yıllık bazda paylaşmak.

Patent ve Ticarileştirme Kurulu

MADDE 5 – (1) Patent ve Ticarileştirme Kurulu (PTK), araştırmadan sorumlu Rektör Yardımcısı, araştırmadan sorumlu Rektör Danışmanı, TTO Direktörü ve Rektör tarafından atanan iki öğretim elemanı olmak üzere toplam beş üyeden oluşur.

(2) PTK, her ay olağan olarak toplanır. TTO'nun talebi halinde olağanüstü olarak toplanabilir. PTK'nın toplantı ve karar yeter sayısı üye tamsayısının salt çoğunluğudur.

(3) PTK, aşağıda belirtilen ve bu Yönerge kapsamında diğer kararları almak, iş ve işlemleri yapmakla yetkilidir:

a) Patent danışmanlık hizmeti alınacak kişi veya kurumların ve temsil yetkisi verilecek patent vekillerinin belirlenmesi,

b) Üniversitenin buluşlara dair hak sahipliği talep edip etmediğinin kararlaştırılması,

c) Buluş için hedeflenen koruma türünün belirlenmesi,

ç) Buluş için ulusal ve uluslararası koruma başvuruları ve buluşun korunacağı ülke seçimlerinin yapılması,

d) Sınai mülkiyet haklarının korunması için bütçe politikalarının geliştirilmesi,

e) Bütçe olanakları çerçevesinde patent korumasının devam ettirilip ettirilmeyeceğinin belirlenmesi,

f) Serbest buluş niteliği kazanan ancak buluş sahibinin hak talep etmediği patentler hakkındaki kararların alınması,

g) Lisanslama, bedel karşılığı hak devri, yatırımcı ilişkileri hakkında kararların alınması.

İş akış süreçleri

MADDE 6 – (1) Üniversite içi değerlendirme süreci aşağıdaki şekildedir:

a) Sınai mülkiyet haklarının korunması ile ilgili değerlendirme buluş sahibinin Buluş Bildirim Formunu TTO'ya iletmesi ile başlar.

b) TTO bünyesinde ve/veya patent vekili tarafından BBF için patentlenebilirlik ön araştırması yapılır.

c) TTO uzmanları tarafından buluşla ilgili pazar araştırması yapılır.

ç) PTK, patentlenebilirlik ön araştırma raporunu ve pazar araştırmasını esas alarak Üniversitenin ilgili buluş üzerinde sınai mülkiyet hakkı talep edip etmeyeceğine karar verir.

d) Üniversitenin buluş üzerinde hak talep etmesi durumunda bu talep Buluş Bildirim Formunun Üniversite'ye iletildiği tarihten itibaren dört ay içinde yazılı olarak buluş sahibine iletilir ve Üniversite adına sınai mülkiyet hakkı başvuru ve tescil işlemleri TTO tarafından başlatılır. Üniversitenin buluş üzerinde sınai mülkiyet hakkı talep etmemesi halinde buluş serbest buluş olarak kabul edilir ve buluş sahibi bilgilendirilir.

(2) Patent ve tescil süreci aşağıdaki şekildedir:

a) TTO, PTK kararı doğrultusunda ulusal ve/veya uluslararası patent başvuru ve tescil sürecini başlatır.

b) İlgili başvurular TTO koordinasyonunda buluş sahibinin desteği ile yapılır. Başvurudan patent tesciline kadar olan ve Üniversite tarafından karşılanan masraflar TTO tarafından kayıt altında tutulur.

c) Patent tescilinin ardından korunmasının devam etmesi için gerekli masraflar PTK onayı ile Üniversite tarafından karşılanır ve TTO tarafından kayıt altında tutulur. Gerekli görmesi halinde PTK korumanın devam ettirilmemesi yönünde karar verebilir. Bu durumda buluş serbest buluş niteliği kazanır.

ç) Üniversite, sınai mülkiyet hakkı koruma başvurusundan sonra herhangi bir sebeple serbest buluş niteliği kazanan buluşla ilgili hak devrine ilişkin teklifi öncelikle buluş sahibine bildirir. Buluş sahibinin teklifi kabul etmesi durumunda haklar buluş sahibine bedelsiz olarak devredilir. Buluş sahibi teklifi kabul etmezse ya da teklife

bildirim tarihinden itibaren bir ay içinde cevap vermezse sınai mülkiyet hakkı üzerindeki tasarruf yetkisi Üniversiteye ait olur.

(3) Ticarileştirme süreci aşağıdaki şekildedir:

a) TTO, buluş sahibiyle birlikte çalışarak buluşun ticarileştirilmesine yönelik faaliyetleri yürütür.

b) TTO, sınai mülkiyet hakkının ticarileştirilmesi durumunda üçüncü kişiler ile gerekli sözleşmeleri (lisans veya hak devri veya gelir paylaşımı veya yeni bir şirket kurulması vb.) hazırlayarak onaya sunar.

c) TTO, üçüncü kişilerle imzalanan sözleşme hükümleri doğrultusunda oluşan ticarileştirme gider ve gelirleri ile ilgili işlemleri yürütür.

ç) TTO, ticarileştirme gelirinin tahsilinden sonra gelir payı paylaşımı sürecini başlatır.

Yönergede hüküm bulunmayan haller

MADDE 7 – (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde Yükseköğretim Kanunu, Sınai Mülkiyet Kanunu, Sınai Mülkiyet Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik ve Çalışan Buluşlarına, Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlara ve Kamu Destekli Projelerde Ortaya Çıkan Buluşlara Dair Yönetmelik uygulanır.

Yürürlük

MADDE 8 –(1) Bu Yönerge Senato tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 9 –(1) Bu Yönerge hükümlerini TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi Rektörü yürütür.